

Camilo Sesto, Francisco... i Trinidad Miró

Trinidad Miró, la nova consellera de Cultura valenciana, prové de la 'petita Barcelona'. Tanmateix, durant els set anys que ha estat regidora d'aquesta mateixa àrea a Alcoi ha practicat un anticatalanisme que encara exaspera aquells que anhelen un foment més sòlid de la llengua i la cultura autòctones. Aquests se'n fan creus, del seu accés al Consell. Uns altres, la titllen d'"afable" i de "molt treballadora".

La cultura valenciana ha canviat de mans. El forense Alejandro Font de Mora ha cedit la matèria a la ballarina Trinidad Miró. La Conselleria de Cultura ha deixat de compartir cartera amb l'àrea d'educació i ara gaudeix de més independència, acompanyada de l'esport. Malgrat tot, els sectors crítics amb la política cultural del PP valencià no hi tenen gaires esperances, amb l'eixida del mortuori i l'entrada a la classe de dansa espanyola. Miró, mestra de ballet i d'aquest tipus de dansa, acumula un currículum farcit de subratllats en fosforescent. Episodis com la negativa a homenatjar l'artista Ovidi Montllor quan feia deu anys de la seua mort—"deu anys no són suficients; val més esperar als vint-i-cinc", va dir Miró quan es preparaven els actes del 2005 en record d'un dels alcoians més reconeguts— o, també, la supressió de les Jornades de Sociolingüística quan, ves per on, complien deu anys—"val més gastar aquests tres milions de pessetes en papereres", comenten que va etzibar— són ben presents a la ment de molts alcoians que encara no entenen com Trini Miró, Trini la ballarina, pot ser ara la consellera de Cultura valenciana.

Filla d'un empresari mitjà del tèxtil i regidora des de 1999, Miró va aterrar a

l'àrea de Cultura el 2000, quan el fracàs del tripartit format pel PSPV-PSOE, Esquerra Unida i Bloc Nacionalista Valencià va donar pas a un govern municipal del PP que encara dura. De directora del conservatori alcoià, va passar a controlar l'activitat cultural de la vila. Una

responsabilitat que incloïa la promoció lingüística, tasca que ara, amb Miró fora del consistori, queda immersa en una curiosa regidoria de Dona, Política Lingüística, Consum i Aules de la Tercera Edat.

A l'àmbit autonòmic i després de l'última contesa electoral, per cert, la política lingüística tampoc no ha quedat intacta. El president Camps ha optat per retirar-li la categoria de direcció general i deixar-la com una simple secretaria autonòmica dins de la Conselleria d'Educació.

En el mes i escaig que Miró fa que és consellera, s'hi ha referit, a la qüestió lingüística, però. En saber que el director teatral Calixto Bieito enllesteix una adaptació de *Tirant lo Blanc* "en català original" per a la Fira de Frankfurt, Miró va esclatar—"Ya no puedo más", degué rumiar, imitant l'alcoià Camilo Sesto— i va afirmar que l'ús d'aquesta denominació és "una absoluta manca de respecte a les senyes d'identitat del poble valencià".

Quan va retirar el suport que l'Ajuntament d'Alcoi prestava a les Jornades de Sociolingüística, van recollir-se 2.000 signatures demanant una rectificació al consistori. Miró va afanyar-se a remarcar que "més de la meitat dels signants són de fora d'Alcoi, i per tant els recomane que envien als seus respectius consistoris aquesta mena d'inquietud;

El conseller d'Educació, Alejandro Font de Mora, traspasa la cartera de Cultura a Trinidad Miró.

la funció d'aquest ajuntament és gestionar els recursos amb un cert criteri". L'alcalde —després també conseller—, Miguel Peralta, va arribar a alertar que "entre els participants [a les deu edicions celebrades fins aquell moment], n'hi ha hagut que haurien d'haver passat per comissaria".

Peralta, il·lustre zaplanista ara desposseït del càrrec a l'executiu, veu com Miró, que mai no s'havia situat en l'òrbita de l'ex-ministre, és consellera de Cultura. Justament això, pertànyer a una agrupació del PP tendent a Zaplana i no haver-se situat en contra de Camps, ha valgut a Miró, primer, un lloc de diputada —el setzè per Alacant— i, després, una cartera. Amb pocs diners a dins, però cartera. Miró, en realitat, mai no havia aspirat a tant.

"Regidora d'anticultura". Així ha arribat a qualificar-la algun alcoià. Les seues topades amb el món cultural vénen de lluny. Quan membres d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV) van demanar de reunir-se al Centre Cultural, a fi de bastir un gran edifici cultural que duiguera el nom d'Ovidi Montllor, Trinidad Miró va denegar-los aquesta possibilitat. "En molts dels actes que organitza ACPV, es llancen proclames en favor d'ETA", va adduir, en la línia delictiva ja apuntada per Peralta línies abans. "Hem de preservar el patrimoni d'Alcoi", va reblar Miró.

"Quan cal anar contra tot allò que representa Catalunya i el País Valencià, és una fanàtica", explica Ximo Cardenal, responsable del Centre Cultural Ovidi Montllor, bastit a la capital de l'Alcoià tot i el nul suport econòmic del consistori. Com passà el 2005, amb la celebració de l'Any Ovidi, dels comptes públics alcoians no va eixir ni un sol cèntim; en aquest segon cas, en canvi, hi va haver ajudes de la Generalitat de Catalunya, d'universitats de tota l'àrea lingüística i d'associacions diverses. Durant els mandats de Miró a Alcoi, les subvencions a l'associacionisme en general van caure precipitadament. Cardenal recorda que la relació amb Miró va ser "des del primer dia, nefasta".

Carles Llinares, del grup musical Verd-Cel, opina que "Miró mai no ha potenciat la cultura de base. És la típica persona que arriba a un càrrec important fent cultura de masses, no la del poble". A

ell, no el sorprèn la seua arribada al Consell, si bé no la troba "prou capacitada". "El problema és que no busquen que en sàpiguen, de cultura, sinó que volen gent que connecte amb el poble que ells mateixos han construït."

Entre l'anecdota de Miró a Alcoi hi ha la retirada de 15.000 cartells de les tradicionals festes de moros i cristians perquè, a la traducció àrab, en deia "festes d'àrabs i sionistes". Una errada que, segons el filòleg Mikel de Epalza, només es podia deure a un "despropòsit". També, la col·locació d'una placa en record a l'escriptor Juan Gil Albert a la façana d'una casa on mai no havia residit. O, encara, l'oposició total a instituir, com demanaven alguns veïns, la figura d'un defensor del poble: "El millor defensor del poble és l'alcalde i els seus regidors."

En castellà. Durant el temps que Trinidad Miró va ocupar la regidoria responsable de la "promoció lingüística", l'ús del valencià va caure, a Alcoi, d'un 6%. A la paperassa i als cartells redactats pel consistori, fins al 40%. L'atenció al ciutadà va passar a ser en castellà.

Cardenal conta que la nova consellera "parla en castellà, tot i que sap de sobres el valencià, per fer la guitza: quan parlava en públic, ací, sempre ho feia en castellà, però des que l'han ascendida a consellera, veig que sempre parla en valencià. Veurem que dura."

"La i llatina ha desaparegut de bona part de la retolació pública. Alcoi torna a ser *Alcoy*". Jordi Vayà, alcoià i secretari d'organització d'ERP, diu que "si, al gabinet de normalització lingüística de l'Ajuntament, encara s'hi fa alguna cosa és per la voluntat del tècnic que hi queda. Per ella, no s'hauria fet gaire res. Ella, de fet, no té gaire iniciativa." Al gabinet en qüestió, només hi resta una persona de les tres que hi havia anys enrere. Vayà només salva, quant a la gestió de Miró, "la consolidació de la Mostra de Teatre".

S'obri el teló. En efecte, si parlem de teatre, canvia la cara de les persones consultades. Miquel Santamaria, director del certamen, valora que Miró "no deixara mai de confiar en l'equip que ja hi havia amb l'anterior govern, i que, a més, s'haja implicat cada vegada més en l'organització de la Mostra. Sense

ella, no s'entendria l'èxit de les últimes edicions." Santamaria es mostra "encantat" d'haver treballat amb Miró, a qui observa "sobradament preparada" per a ocupar la Conselleria de Cultura.

Igualment bondadoses són dues de les persones que han compartit plens i més plens municipals amb ella, tot i que a l'altre costat de la sala. Lluís Torró, d'Esquerra Unida —ara, com Miró, diputat a les Corts—, en destaca l'"enorme voluntarisme". Més enllà de la bona predisposició, Torró en valora "la rehabilitació del teatre Calderón, tot i que la seua programació és manifestament millorable". "A Alcoi, com supose que passa ara a València, hi han mancat recursos econòmics. En general, la seua gestió a la Conselleria s'assemblarà a la de la regidoria", sentència.

Portaveu de cultura del PSPV-PSOE a Alcoi, Carles Esteve també posa l'accent en la reforma del Calderón i en la força de la Mostra de Teatre, però no oblida que Miró "va renunciar que Alcoi tinguera auditori: en accedir al poder, el PP va malbaratar aquesta oportunitat, i això que comptàvem amb 2.000 milions de pessetes del Ministeri de Cultura i de la conselleria que ara ocupa, per fer-lo realitat. Van dir que seria una infraestructura massa costosa de mantenir". A parer seu, "Alcoi ha perdut el lideratge cultural que el caracteritzava. Ja no hi arriben muntatges ni exposicions de primer nivell". "I el pitjor de tot —s'indigna— ha estat l'intent d'esborrar de la història el nom de l'Ovidi, tot i que el seu reconeixement siga tan alt." "Una cosa sí que puc ben garantir: Miró treballarà a fons a la Conselleria, i serà tan afable i dialogant com ho ha estat ací", preveu.

Torró i Esteve dubten, en canvi, que la substituta de Font de Mora tinga prou autoritat per a imposar-se a suposats "suggeriments" del PP valencià. Ximo Cardenal assegura que molts van quedar-se "bocabadats", en saber que Miró emigrava a València: "No sé què farà, de què parlarà, quan haja de sopar amb determinada gent. El seu nivell és pobret... I no ha fet cap mèrit, a Alcoi".

Com a herència, Miró deixa un costum inèdit a la ciutat dels ponts: la interpretació de l'himne regional del mestre Serrano durant les festes. Aquell que canta com ningú un altre alcoià: Francisco.

Victor Maceda